

SIMULAČNÉ CENTRUM PRE KLINICKÚ PRAX ŠTUDENTOV
FAKULTY ZDRAVOTNÍCTVA TNUAD
SIMULATION CENTRE FOR STUDENTS' CLINICAL PRACTICE
OF THE FACULTY OF HEALTHCARE, ADU TRENCÍN

KRAJČOVIČOVÁ Zdenka, MATIŠÁKOVÁ Iveta, POLIAKOVÁ Nikoleta, KAŠLÍKOVÁ Katarína,
 GERLICHOVÁ Katarína, MELUŠ Vladimír

Fakulta zdravotníctva, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Trenčín

ABSTRAKT

Epidemiologická situácia v súvislosti s pandémiou COVID-19 si vyžaduje neustále zapájanie študentov fakúlt zdravotníctva priamo do praxe. Ich súčinnosť v praxi vyžaduje plné pracovné nasadenie, praktické zručnosti a najmä odbornú spôsobilosť, ktorá je vymedzená v legislatívnych dokumentoch. Fakulta zdravotníctva TnUAD na tieto požiadavky reaguje flexibilne budovaním Simulačného a coworkingového centra určeného na zlepšovanie praktických zručností študentov. Východiskom pri realizácii projektu je priama nadväznosť na výzvu Fakulty zdravotníctva TnUAD „Fakulta zdravotníctva pomáha!“, ktorá sleduje participáciu študentov i zamestnancov v rámci boja s pandémiou COVID-19. Hlavným cieľom simulačného centra je praktická príprava študentov prostredníctvom interaktívnych vyučbových modelov v kombinácii s ďalšími efektívnymi prístupmi zabezpečujúcimi kvalitu vykonávaných činností. V konečnom dôsledku tak získané zručnosti a kompetencie študentov prispejú nielen k znižovaniu negatívnych dôsledkov pandémie COVID-19, ale umožnia aj realizáciu nácviku praktických zručností študentov, a to nielen v období mimoriadneho, resp. núdzového stavu, a umožnia tak zachovať kontinuitu vo výučbe. Realizáciou projektu získala Fakulta zdravotníctva TnUAD efektívne nástroje pre edukáciu a praktickú prípravu študentov na akékoľvek pandemické udalosti aj v budúcnosti.

Kľúčové slová: Praktická príprava študentov. Interaktívne vyučbové modely

ABSTRACT

The epidemiological situation in connection with the COVID-19 pandemic requires the constant involvement of students of healthcare faculties directly in practice. Their co-operation in practice requires full commitment, practical skills and, in particular, professional competence, which is defined in the legislative documents. The Faculty of Healthcare of ADU in Trenčín responds flexibly to these requirements by building a Simulation and Coworking Center designed to improve students' practical skills. The starting point for the implementation of the project is a direct follow-up to the call of the Faculty of Healthcare of ADU "Faculty of Healthcare helps!", which monitors the participation of students and staff in the fight against the COVID-19 pandemic. The main goal of the simulation center is the practical preparation of students through interactive teaching models in combination with other effective approaches ensuring the quality of activities. In the end, the acquired skills and competencies of students will not only contribute to reducing the negative consequences of the COVID-19 pandemic, but will also enable the implementation of students' practical skills training, not only in the period of extraordinary, resp. state of emergency, thus enabling continuity in teaching to be main-

tained. Through the implementation of the project, the Faculty of Healthcare of ADU in Trenčín acquired effective tools for education and practical preparation of students for any pandemic events in the future.

Key words: Practical training of students. Interactive teaching models

ÚVOD

Epidemiologická situácia v súvislosti s pandémiou COVID-19 požaduje neustále zapájanie študentov fakúlt zdravotníctva priamo do klinickej praxe. Ich súčinnosť v praxi vyžaduje plné pracovné nasadenie, vedomosti, praktické zručnosti a s tým súvisiacu odbornú spôsobilosť, ktorá je vymedzená v legislatívnych dokumentoch. Z uvedeného vyplýva, že je nevyhnutne potrebná zmena náhľadu na problematiku tak, aby študenti získali prístup k širokému, a najmä multidisciplinárному spektru informácií. Získajú tak prehľad o úlohách všetkých zainteresovaných zdravotníckych disciplín v potrebných súvislostiach, nadväznosti jednotlivých úkonov vrátane identifikácie potenciálnych zdrojov chýb. Na základe vyššie uvedených skutočností ako na základe striktného zákazu vykonávania klinickej praxe študentov fakulty, najmä u nekončiacich ročníkov počas núdzového stavu, ktorý v Slovenskej republike počas uplynulého akademického roka pretrvával, vystala potreba zriadenia Simulačného centra klinickej praxe pre študentov, ktoré umožní prostredníctvom interaktívnych vyučbových modelov „simulovať“ úkony, ktoré študenti vykonávajú počas klinickej praxe v zdravotníckych zaradeniach a ktoré bude možné súčasne kontinuálne využívať aj v štandardných postpandemických obdobiach za účelom získania prístupu k širokému, a najmä multidisciplinárному spektru informácií.

**Simulačné centrum pre klinickú prax študentov
FZ TnUAD**

Simulačné centrum pre klinickú prax študentov Fakulty zdravotníctva TnUAD vzniklo v roku 2021

v rámci riešenia rozvojového projektu MŠVVaŠ SR s názvom „*Zlepšovanie praktických zručností študentov TnUNI prostredníctvom vytvorenia simulačného a coworkingového centra*“ (evidenčné č.: 001TnUAD-2-1/2021) a od aktuálneho akademického roka 2021/2022 je v ňom uskutočňovaná výučba viacerých predmetov študijných programov: ošetrovateľstvo, fyzioterapia, verejné zdravotníctvo i laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve. Súčasťou simulačného centra sú interaktívne výučbové modely a špeciálne prístroje, ktorých implementáciou do výučbového procesu sa umožní realizovať/simulovať situácie z klinickej praxe v laboratórnom prostredí. Ich jedinečná paleta umožňuje komplexný multidisciplinárny prístup k podpore zdravia nielen z pohľadu kontaktnej starostlivosti o pacienta, štandardných ošetrovateľských postupov a fyzioterapeutických techník, ale aj z aspektu hodnotenia parametrov laboratórnej diagnostiky a v neposlednom rade celkový význam z pohľadu verejného zdravotníctva v nadväznosti na efektivitu terapie. Cieľom je tak zlepšenie stavu dostupnosti klinickej praxe a jej diverzifikácií vzhľadom na protipandemické opatrenia v zdravotníctve.

Východiská projektu

Nástup pandémie COVID-19 znamenal na jednej strane dopyt po zdravotníckych pracovníkoch, avšak na strane druhej priniesol reštriktívne epidemiologické opatrenia. V ich dôsledku nastal výpadok dostupnosti časti zdravotníckych zariadení pre účely výkonu klinickej praxe študentov. Vznikla tak paradoxná situácia: v zdravotníctve je zvýšený dopyt po kvalifikovaných pracovníkoch i dobrovoľníkoch z radov študentov, avšak zároveň sa znižuje dostupnosť absolvovania klinickej praxe v reálnych zdravotníckych zariadeniach. Je preto nutné vykonať systémové opatrenia, ktoré v budúcnosti eliminujú vonkajšie fluktuácie kapacity pre výkon klinickej praxe a zabezpečia kontinuitu praktického vzdelávania.

Východiská pri plánovaní rozvojového projektu vychádzali zo strategických plánovacích dokumentov. TnUAD štandardne ponúka študentom aktivity na prepojenie štúdia s praxou, čo zvyšuje flexibilitu a uplatniteľnosť absolventov na trhu práce. „*V oblasti vzdelávania je cieľom TnUAD vychovávať študentov v študijných programoch v súlade s požiadavkami praxe a vytvárať podmienky pre ich úspešné uplatnenie v praxi.*“ Uvedený citát z platného Dlhodobého zámeru TnUAD do roku 2025 je treba chápať v prípade zdravotníckych nelekárskych disciplín tak, že úspešným uplatnením v praxi sa rozumie plynulá integrácia absolventa do diagnostico-terapeutických procesov s maximálnym benefitom pre pacienta. Toto východisko platného Dlhodobého zámeru TnUAD vo svojej dĺžke predpokladá a implikuje maximálne využitie všetkých dostupných nástrojov pre vytváranie podmienok na úspešné uplatnenie študentov v praxi, vrátane prípravy a realizácie rozvojových projektov.

Aj keď sa univerzita a jej fakulty dlhodobo snažia o zlepšovanie praktických zručností svojich študentov, v tejto oblasti majú plány, ktoré sú viazané na aktuálne dostupné zdroje. Z tohto dôvodu sa sme sa rozhodli reagovať na aktuálnu výzvu na podávanie rozvojových projektov a ako prioritu sme si stanovili práve okruh „Podpory rozvoja kvality dostupného vysokoškolského vzdelávania“.

Realizácia

Simulačné centrum pre klinickú prax študentov Fakulty zdravotníctva TnUAD má k dispozícii kvalitný a autonómny edukačný nástroj pre rozvoj praktických zručností študentov nielen implementáciou najnovších simulačných nástrojov a platformami do výučby študentov, ale aj tréningom multidisciplinárnej spolupráce jednotlivých zdravotníckych disciplín. Realizácia aktivity výrazne napomôže stabilnému prostrediu vzdelávania a rozvoja praktických zručností, ktoré nebudú narúšané neočakávanými vonkajšími okolnosťami alebo udalosťami ako je

Obrázok 1 Simulačné centrum pre študentov Fakulty zdravotníctva TnUAD

napr. vyhlásenie mimoriadneho alebo núdzového stavu v SR. Pre potreby Simulačného centra pre klinickú prax FZ TnUAD boli vyhradené priestory, ktoré sú adaptované pre zariadenie a najmodernejšie simulačné nástroje a vybavenie určené pre rozvoj praktických zručností študentov všetkých študijných odborov Fakulty zdravotníctva: ošetrovateľstvo, fyzioterapia, verejné zdravotníctvo a laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve. Z tohto aspektu boli definované oblasti nácviku interdisciplinárnej spolupráce (napríklad nácvik odberu vzoriek kontaktným personálom a komunikácie s laboratórnou diagnostikou, spolupráca sestier a fyzioterapeutov). Prístrojové a materiálno-technické vybavenie bolo navrhnuté na základe uvedeného dizajnu simulačných techník. Cieľovým stavom všetkých aktivít je funkčné simulačné centrum s dostatočnou kapacitou pre edukáciu a vzdelávanie študentov pre účely reálnej klinickej praxe. Realizácia aktivity centra je zabezpečená prostredníctvom vlastných zamestnancov v rámci ich pedagogickej aktivity, ako aj prostredníctvom lektorov.

Interaktívne modely a učebné pomôcky boli vyrobené/navrhnuté na základe najnovších vedeckých poznatkov v oblasti anatómie i patofyziológie ochorenia a sú v súčasnej dobe súčasťou vzdelávacieho procesu na zahraničných vysokých školách v lekárskych i nelekárskych zdravotníckych odboroch. V rámci prioritnej oblasti 1. politického rámca *Zdravie 2020* sa kladie veľký dôraz na zvyšovanie kvality, propagáciu, celoživotné vzdelávanie. Na vyše prepojenie akademickej stránky s praxou bolo

u návrhu projektu jednoznačné, nakol'ko projekt bol zameraný na zvýšenie kvality vyučovacieho procesu u študentov zdravotníckych odborov s priamy prepojením na klinickú prax už počas samotného štúdia.

Udržateľnosť

Na aktivity Simulačného centra pre klinickú prax Fakulty zdravotníctva TnUAD budú nadväzovať aj širšie vzdelávacie a osvetové aktivity, ako sú napr. Univerzita tretieho veku pri TnUAD, edukácia vybraných skupín skríningových programov (napr. prevencia karcinómu prsníka), ktoré môžu výrazným spôsobom napomôcť vzdelávaniu v rámci primárnej prevencie ochorení. Simulačné centrum pre klinickú prax Fakulty zdravotníctva TnUAD bude poskytovať aj možnosti on-line workshopov, vzdelávacích aktivít profesionálov v oblasti najnovších poznatkov a výmeny informácií v nelekárskych zdravotníckych vedách precíznym bezkontaktným spôsobom. Paralelne s jeho intenzívnym využívaním aj v ďalších rokoch je plánované postupné doplnenie edukačného a simulačného vybavenia.

Podakovanie

Tento príspevok vyšiel s podporou rozvojového projektu MŠVVaŠ SR „Zlepšovanie praktických zručností študentov TnUNI prostredníctvom vytvorenia simulačného a coworkingového centra“, evidenčné č.: 001TnUAD-2-1/2021.

INTERNETOVÉ ODKAZY

<https://fz.tnuni.sk/index.php?id=353>